

Міністерство освіти і науки України
ВСП Інститут інноваційної освіти
«Київського національного університету будівництва і архітектури»

Затверджено

Вченою радою ВСП ІІНО КНУБА
протокол від 2019 р. № 8

Голова вченої ради

Никитюк О.А.

СИЛАБУС

Договорне право

Назва дисципліни

освітній рівень

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
(назва освітнього рівня)

галузь знань

281. Публічне управління та адміністрування

спеціальність

281. Публічне управління та адміністрування

спеціалізація

281. Публічне управління та адміністрування

освітня програма

Публічне управління та адміністрування

мова навчання

українська

Силабус навчальної дисципліни «Договорне право» розроблений на підставі програми навчальної дисципліни «Договорне право», затвердженої на засіданні Методичної комісії (протокол від «2» 09 2019 р. № 3) та Вченої ради (протокол від «12» 09 2019 р. № 8).

Розробник Новикова І.В. д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та менеджменту

Затверджено на засіданні навчально-методичної комісії (протокол від «2.09» 2019 р. № 7).

Голова навчально - методичної комісії _____ Новикова І.В.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни „Договірне право” полягає у формуванні системи знань про поняття, предмет та методи Договірного права, огляд джерел та її основних інститутів, набуття студентами навичок роботи з нормативним матеріалом, уміння вирішувати конкретні правові ситуації, які виникають у сфері договірних відносин, на базі національного та міжнародного законодавства.

Завдання вивчення дисципліни Очікувані результати (набута компетентність) – після

вивчення дисципліни майбутній фахівець **повинен**

знати

- основні принципи договірного права;
- аналіз основних джерел договірного права в Україні та при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- правовий аналіз основних інститутів договірного права;
- порядок укладання договорів за участю суб'єктів господарювання;
- порядок виконання договорів за чинним законодавством України;
- визначення основ правового регулювання договірних відносин в контексті регулювання підприємницької діяльності в Україні;
- поняття та зміст господарських договорів;
- визначення та аналіз договорів окремих видів;
- аналіз способів захисту прав та законних інтересів учасників договірних відносин, набуття досвіду роботи з правовими документами;

вміти:

- здійснювати професійну діяльність в межах вимог чинного законодавства України та міжнародних договорів
- визначати конкретні особливості правового регулювання договірних відносин відповідно до потреб конкретного учасника господарської діяльності

- оперувати положеннями законів України, підзаконних нормативно-правових актів, що приймаються у встановленому законом порядку органами державної влади та місцевого самоврядування.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні положення договірного права

Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірного права в Україні.

Публічно - правові та приватноправові відносини у сфері підприємництва. Поняття і предмет договірного права. Метод і принципи договірного права та їх закріплення в чинному законодавстві. Свобода договору та випадки її обмеження. Система договірного права та характеристика його основних інститутів.

Джерела договірного права. Нормативно-правові акти та їх види. Аналогія закону та аналогія права. Договір та акти державних органів.

Тема 2. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності

Поняття зобов'язання і договору, співвідношення зобов'язання і договору за цивільним та Господарським кодексами України. Поняття підприємницького договору та функції договору у підприємницькій діяльності.

Класифікація договорів у підприємницькій діяльності: за суб'єктним складом, метою укладення тощо. Попередній договір. Форма підприємницького договору та наслідки недотримання форми договору в господарських відносинах.

Порядок укладання господарських договорів. Пропозиція (оферта) та її види. Умови дійсності оферти. Зміст господарського договору. Підстави та наслідки визнання договорів недійсними та укладеними.

Підстави та порядок внесення змін до договору. Порядок та підстави розірвання договору за законодавством України.

Тема 3. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання (підприємцями)

Поняття виконання договірних зобов'язань та порядок виконання умов договору. Вимоги виконання господарського зобов'язання щодо суб'єкта, часу,

місця, способу. Заміна осіб у договірному зобов'язанні: відступлення права вимоги, переведення боргу. Випадки обмеження заміни осіб у договірному зобов'язанні.

Підстави та порядок припинення договірних зобов'язань, крім виконання: за домовленістю сторін, неможливістю виконання, смерті фізичної особи або ліквідації юридичної особи.

Загальна характеристика способів забезпечення виконання договірних зобов'язань у сфері підприємництва (неустойка, порука, гарантія, завдаток, застава та притримання). Підстави виникнення правових засобів забезпечувального характеру. Інші способи забезпечення.

Відповідальність за порушення договірних зобов'язань у сфері підприємництва за Цивільним та Господарським кодексами України. Підстави та умови відповідальності за порушення умов договору. Збитки та їх складові. Співвідношення збитків та неустойки. Порядок стягнення неустойки у разі порушення умов договору.

Змістовий модуль 2. Правове регулювання окремих видів договірних відносин

Тема 4. Договори про передачу майна у власність

Загальна характеристика договору купівлі-продажу та його види.

Загальна характеристика договору роздрібною купівлі-продажу. Порядок заняття торгівельною діяльністю і правила обслуговування населення. Відповідальність суб'єктів підприємництва за порушення правил торгівельної діяльності та торгівельного обслуговування покупців.

Поняття та ознаки оптової купівлі-продажу. Суб'єкти оптової торгівлі, їх права та обов'язки. Предмет договору оптової купівлі-продажу. Поняття та значення товарних бірж, порядок їх створення та функціонування. Учасники біржової торгівлі. Порядок встановлення правил біржової торгівлі.

Договір поставки, сторони та істотні умови. Міжнародні правила тлумачення торговельних термінів ІНКОТЕРМС. Договір контрактації.

Договір міни: поняття та особливості. Договір безоплатної передачі майна у власність (дарування). Приватизація державного та комунального майна в Україні. Суб'єкти приватизації та порядок визначення способу приватизації майна в Україні (аукціон, тендер тощо). Особливості укладення договору купівлі-продажу в процесі приватизації та його зміст.

Тема 5. Договори про передачу майна у користування

Поняття та зміст договору найму (оренди). Загальна характеристика прав та обов'язків сторін за договором оренди. Предмет договору оренди. Порядок визначення розміру та внесення орендної плати. Особливості порядку використання предмета оренди, зміна порядку використання орендованого майна. Порядок передання майна в суборенду. Підстави для відмови від договору оренди та його розірвання.

Види договорів найму (оренди).

Поняття договору прокату та особливості його правового регулювання. Особливості оренди державного та комунального майна. Суб'єкти та предмет договору оренди державного та комунального майна. Порядок укладання договору оренди державного та комунального майна. Правові наслідки припинення договору оренди державного та комунального майна.

Договір лізингу. Істотні умови договору лізингу та його види. Особливості фінансового лізингу. Концесійний договір: поняття, сторони, істотні умови та види. Договір комерційної концесії.

Тема 6. Договори про виконання робіт

Поняття і види договорів про виконання робіт. Загальна характеристика договору підряду. Зміна та розірвання договору підряду. Порядок і строки пред'явлення позовів у випадку виявлення недоліків в роботі.

Особливості договору підряду на капітальне будівництво. Правовий статус генерального замовника, підрядника, і субпідрядника. Істотні умови договору будівельного підряду. Строки в договорі підряду (загальні і проміжкові), наслідки порушення строків виконання робіт. Поняття кошторису та його види. Особливість передання результатів робіт та порядок оформлення акту приймання-передачі в договорі будівельного підряду. Ризик випадкового знищення або пошкодження майна при виконанні будівельних робіт.

Особливості договору підряду на проектні та пошукові роботи. Об'єкт та предмет договору. Виконання, передання та прийняття, оплата робіт за договором.

Тема 7. Договори про надання юридичних та фактичних послуг

Агентські відносини у сфері господарювання: сторони та предмет договору. Поняття та зміст договору доручення. Права та обов'язки сторін за договором доручення. Припинення зобов'язань за договором доручення.

Особливості договору комісії за законодавством України. Правовий статус комісіонера та комітента., їх права та обов'язки. Договір консигнації. Умови договору комісії та підстави для відступу від умов договору комісії при його виконанні.

Договір зберігання, його істотні умови та форма. Сторони в договорі зберігання. Форма договору зберігання. Строк і ціна в договорі зберігання. Відповідальність за порушення умов договору зберігання. Спеціальні види зберігання: зберігання на товарному складі, зберігання речей у готелях, камерах схову, охорона майна державними організаціями тощо.

Договір страхування. Правове регулювання страхової діяльності у сфері підприємництва. Види договору страхування.

Транспортні договори та їх види. Система та види перевезення вантажів, їх правове регулювання. Загальна характеристика сторін за договором перевезення вантажів. Істотні умови договору перевезення вантажів. Перевізні документи та їх види. Відповідальність за порушення умов договору перевезення вантажів.

Договір перевезення пасажирів і багажу. Права та обов'язки сторін за договором перевезення пасажирів і багажу. Договір транспортного експедирування, сторони та істотні умови. Порядок виконання договору транспортного експедирування.

Тема 8. Правове регулювання кредитно-розрахункових відносин

Загальна характеристика законодавства щодо правового регулювання розрахункових та кредитних відносин.

Поняття та загальна характеристика договору позики. Істотні умови договору позики. Новація у відносинах позики. Відповідальність за порушення позики.

Договір позики та договір кредиту. Поняття та істотні умови договору кредиту. Співвідношення понять кредит і договір кредиту. Сторони договору кредиту, поняття фінансової установи та їх види. Права та обов'язки сторін за договором кредиту. Способи забезпечення виконання зобов'язань за договором кредиту.

Правова природа договору банківського рахунку. Сторони за договором банківського рахунку, їх права і обов'язки. Види рахунків та порядок відкриття банками рахунків суб'єктам господарювання. Підстави та наслідки розірвання договору банківського рахунку.

Банківський вклад та його види. Права та обов'язки сторін за договором банківського вкладу. Відповідальність сторін за порушення умов договору банківського вкладу.

Правове регулювання безготівкових розрахунків у підприємницькій діяльності. Особливості розрахунків із застосуванням платіжних доручень, чеків, акредитивів та інкасо.

Поняття готівкових розрахунків та порядок їх здійснення. Обмеження готівкових розрахунків за участю суб'єктів господарювання.

Тема 9. Зобов'язання про спільну діяльність. Договір про створення юридичної особи

Договори про спільну діяльність. Склад майна і порядок здійснення внесків учасниками спільної діяльності. Особливості управління спільною діяльністю. Публічно-правове регулювання договорів про спільну діяльність. Поняття договору простого товариства.

Засновницький договір про створення юридичної особи. Форма та зміст договору про створення юридичної особи. Права та обов'язки сторін за засновницьким договором.

Тема 10. Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності

Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору. Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх види. Порядок укладання, зміни та розірвання зовнішньоекономічного договору. Види зовнішньоекономічних договорів та особливості їх застосування в Україні. Порядок застосування міжнародних договорів (конвенцій) при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Відповідальність у зовнішньоекономічній діяльності. Захист прав та законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	всього	лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Загальні положення договірного права				
Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірного права в Україні.	24	6	4	14
Тема 2. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності	26	6	4	16
Тема3. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання (підприємцями)	20	4	6	10
Разом за змістовим модулем 1	70	16	14	40
Змістовий модуль 2. Правове регулювання окремих видів договірних відносин				
Тема 4. Договори про передачу майна у власність	12	2	2	8
Тема5. Договори про передачу майна у користування	12	4	4	4
Тема6. Договори про виконання робіт.	12	2	4	6
Тема7. Договори про надання юридичних та	12	2	2	8

фактичних послуг.				
Тема 8. Правове регулювання кредитно-розрахункових відносин.	12	2	2	8
Тема9. Зобов'язання про спільну діяльність. Договір про створення юридичної особи.	10	2	-	8
Тема10. Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	10	-	2	8
Разом за змістовим модулем 2	80	14	16	50
Всього	150	30	30	90

**5. Теми семінарських занять
(не передбачено навчальною програмою)**

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття та загальна характеристика договірного права в Україні.	4
2	Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності	4
3	Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання (підприємцями)	6
4	Договори про передачу майна у власність	2
5	Договори про передачу майна у користування	4
6	Договори про виконання робіт.	4
7	Договори про надання юридичних та фактичних послуг.	2
8	Правове регулювання кредитно-розрахункових відносин.	2
9	Зобов'язання про спільну діяльність. Договір про створення юридичної особи.	-
10	Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	2

**7. Теми лабораторних занять
(не передбачено програмою)**

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірного права в Україні. Питання: Публічно-правові та приватноправові відносини у сфері підприємництва. Нормативно-правові акти та їх види. Договір та акти державних органів.</i>	14
2	<i>Тема 2. Загальні положення про договори у сфері</i>	16

	<i>підприємницької діяльності. Питання: Підстави та порядок внесення змін до договору. Порядок та підстави розірвання договору за законодавством України.</i>	
3	<i>Тема 3. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання (підприємцями). Питання: Підстави та порядок припинення договірних зобов'язань, крім виконання. Підстави виникнення правових засобів забезпечувального характеру. Інші способи забезпечення.</i>	10
4	<i>Тема 4. Договори про передачу майна у власність</i>	8
5	<i>Тема 5. Договори про передачу майна у користування. Особливості оренди державного та комунального майна. Суб'єкти та предмет договору оренди державного та комунального майна. Порядок укладання договору оренди державного та комунального майна. Правові наслідки припинення договору оренди державного та комунального майна.</i>	4
6	<i>Тема 6. Договори про виконання робіт. Питання: Особливість передання результатів робіт та порядок оформлення акту приймання-передачі в договорі будівельного підряду.</i>	6
7	<i>Тема 7. Договори про надання юридичних та фактичних послуг. Питання: Агентські відносини у сфері господарювання: сторони та предмет договору. Договір консигнації.</i>	8
8	<i>Тема 8. Правове регулювання кредитно-розрахункових відносин. Питання: Поняття готівкових розрахунків та порядок їх здійснення. Обмеження готівкових розрахунків за участю суб'єктів господарювання.</i>	8
9	<i>Тема 9. Зобов'язання про спільну діяльність. Договір про створення юридичної особи. Питання: Форма та зміст договору про створення юридичної особи. Права та обов'язки сторін за засновницьким договором.</i>	8
10	<i>Тема 10. Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Питання: Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору. Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх види. Порядок укладання, зміни та розірвання зовнішньоекономічного договору. Види зовнішньоекономічних договорів та особливості їх застосування в Україні. Порядок застосування міжнародних договорів (конвенцій) при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.</i>	8

10. Методи навчання

В процесі навчання застосовуються методи, які найкраще сприяють засвоєнню програми дисципліни:

- проблемні лекції;
- дискусії;
- аналіз правових ситуацій;
- розв'язання практичних завдань;
- ділові ігри та ін.

11. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань і умінь:

- поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей, поточне тестування після кожного змістовного модуля);
- підсумковий тестовий контроль.

12. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. 26
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
4. Про концесії: Закон України від 16 липня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 41. – Ст. 372.
5. Про угоди про розподіл продукції: Закон України від 14 вересня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 44. – Ст. 391.
6. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16 грудня 1997 р. (в ред. ЗУ від 11 грудня 2003 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 15. –

Ст. 231.

7. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 10 квітня 1992 р. (в ред. ЗУ від 14 березня 1995 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 15. – Ст. 99.
8. Про оренду землі: Закон України від 6 жовтня 1998 р. (в ред. ЗУ від 2 жовтня 2003 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 10. – Ст. 102.
9. Про приватизацію державного майна: Закон України від 4 березня 1992 р. (в ред. ЗУ від 19 лютого 1997 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 17. – Ст. 122.
10. Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію): Закон України від 6 березня 1992 р. (в ред. ЗУ від 15 травня 1996 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 34. – Ст. 160.
11. Про іпотеку: Закон України від 5 червня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 38. – Ст. 313.
12. Про здійснення державних закупівель: Закон України від 01.06.2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 33. – Ст. 471.
13. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 40. – Ст. 524.
14. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
15. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23 грудня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 5-6. – Ст. 44.
16. Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах: Закон України від 15 вересня 1995 р. (в ред. ЗУ від 4 жовтня 2001 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 6. – Ст. 40.
17. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32. – Ст. 422.
18. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 р. (в редакції ЗУ

- від 4 жовтня 2001 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 7. – Ст. 50.
19. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23 вересня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 40. – Ст. 364. 27
20. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління НБУ від 21 січня 2004 р. № 22 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 13. – Ст. 908.
21. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене Постановою правління НБУ від 15 грудня 2004 р. № 637 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 3. – Ст. 155.
22. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. (в ред. Закону від 1 грудня 2005 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 7. – Ст. 84.
23. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 27. – Ст. 218.
24. Про безпечність та якість харчових продуктів: Закон України від 23 грудня 1997 р. (в ред. Закону від 6 вересня 2005 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 50. – Ст. 533.
25. Про загальну безпечність нехарчової продукції: Закон України від 2 грудня 2010 // р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 22. – Ст. 145.
26. Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції: Закон України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 21. – Ст. 144.
27. Про стандартизацію: Закон України від 17 травня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 31. – Ст. 145.
28. Про підтвердження відповідності: Закон України від 17 травня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 32. – Ст. 169.

29. Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності: Закон України від 1 грудня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 12. – Ст. 101.
30. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 36. – Ст. 299.
31. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг»: Закон України від 6 липня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 28. – Ст. 205.
32. Порядок провадження торговельної діяльності та правила торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів, затверджений постановою КМУ від 15 червня 2006 р. № 833 (Назва Постанови із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 29.06.2011 р. № 706) // Офіційний вісник України. – 2006. – № 25. – Ст. 1818.
33. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – Ст. 266.
34. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України від 14 вересня 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 45. – Ст. 434.
35. Про рекламу: Закон України від 3 липня 1996 р. (В ред. Закону від 11 липня 2003 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 8. – Ст. 62. 28
36. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12 липня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 47. – Ст. 251.
37. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 275.
38. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22 травня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 276.

39. Про товарну біржу: Закон України від 10 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 10. – Ст. 139.

Основна література

1. Беяневич О.А. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти): Монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 592 с.
2. Вінник О. М. Господарське право: Навч. посіб./ 2-ге вид., змін. та доп. – К.: Правова єдність, 2009. – 766 с.
3. Господарський кодекс України: науково-практ. коментар / За ред. О.І Харитонова. – Х.: Одіссей, 2007. – 831 с.
4. Договірне право України. Загальна частина: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. О.В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 896 с.
5. Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. О.В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 1200 с.
6. Мічурін Є.О. Техніка складання договорів: Навч.-практ. посіб. – Х.: Юрсвіт, 2006. – 536 с.
7. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / За ред. В.М. Коссака. – К.: Істина, 2007.
8. Науково-практичний Коментар до Господарського кодексу України 2-е видання, перероблене і доповнене / За заг. ред. Г.Л. Знаменського, В.С. Щербини. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 720 с.
9. Підприємницьке право: Підручник / за ред.. О.В. Старцева. – 3-тє вид., перероб. і допов. – К.: Істина, 2007. – 864 с.
10. Правове регулювання підприємницької діяльності у сфері торгівлі: зб. Нормативно-правових актів / Упоряд. О.І. Дорошенко. – Д.: Дніпронкіга, 2008. – 1056 с.
11. Хозяйственное право Украины: Учебник / Под ред. В.К. Мамутова. – К.: Юринком Интер, 2002. – 912 с. 29

Додаткова література

1. Бервено С.М. Проблеми договірного права України: Монографія. – К.:

- Юрінком Інтер, 2006. – 392 с.
2. Подцерковний О.П. Грошові зобов'язання господарського характеру: проблеми теорії і практики. – К.: «Юстініан», 2006. – 424 с.
 3. Мілаш В.С. Комерційний договір у контексті сучасних ринкових умов: Монографія. – Харків: Видавець ФО-П Вапнярчук Н.М., 2007. – 440 с.
 4. Луць В.В. Контракти в підприємницькій діяльності: Навч. пос. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 576 с.
 5. Віхров О.П. Організаційно-господарські правовідносини: Монографія. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2008. – 512 с.
 6. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2-х ч. – Ч.1. – Х.: Право, 2008. – 496 с.
 7. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2х ч. – Ч.2. – Х.: Право, 2008. – 336 с.
 8. Хозяйственный кодекс Украины: Научно-практический комментарий / Под общ. ред. А.Г. Бобковой. – Харьков: Издатель ФЛ-П Вапнярчук Н.Н., 2008. – 1296 с.
 9. Збірник нормативно-правових актів (Господарське законодавство України): Зб. нормат. актів / Упоряд. В.С. Мілаш. – Харків: Право, 2009. – 720 с.
 10. Щербина В.С. Господарське право: Підручник / 4-те вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 640 с.
 11. Резнікова В.В. Правове регулювання посередництва у сфері господарювання (теоретичні аспекти): Монографія. – Хмельницький: Вид-во Хмельницького університету управління та права, 2010. – 706 с.
 12. Кравець І.М. Правове становище суб'єктів організаційно-господарських повноважень: Монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 240 с.
 13. Господарське право: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, А.В. Смітюх та ін.; За ред. О.П. Подцерковного. – Х.: Одісей, 2010. – 424 с.
 14. А.Н. Кучер. Теория и практика преддоговорного этапа: юридический аспект. – М.: 2005. – 363 с.

15. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Кн. 1: Общие положения. – М: Статут, 2002. – 848 с.
16. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Кн. 2: Договоры о передаче имущества. – М.: Статут, 2006. – 780 с.
17. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Кн. 3: Договоры о выполнении работ и оказании услуг. – М.: Статут, 2002. – 1038 с.
18. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Кн. 4: Договоры о перевозке, буксировке, транспортной экспедиции и иных услугах в сфере транспорта. – М.: Статут, 2006. – 910 с.
19. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Кн. 5. В двух томах. Том 1: Договоры о займе, банковском кредите и факторинге. Договоры, направленные на создание коллективных образований. – М.: Статут, 2006. – 736 с. 30
20. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Кн. 5. В двух томах. Том 2: Договоры о банковском вкладе, банковском счете; банковские расчеты. Конкурс, договоры об играх и пари. – М.: Статут, 2006. – 623 с.
21. Принципы международных коммерческих договоров УНИДРУА / Пер. с англ. А.С. Комарова. – М.: Статут, 2006. – 735 с.
22. Договоры в предпринимательской деятельности / Отв. ред. Е.А. Павлодский, Т.Л. Левшина; Ин.-т законод. И сравнит. правоведения. – М.: Статут, 2008. – 509 с.
23. М.В. Кратенко. Злоупотребление свободой договора: частно-правовые и публично-правовые аспекты: Монография. – М.: Волтерс Клувер, 2010. – 208 с.
24. В.И. Мухопад. Коммерциализация интеллектуальной собственности: Монография. – М.: Инфра-М; Магистр, 2010. – 512 с.

Шкала оцінювання

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Поточний контроль навчальної діяльності студентів здійснюється під час практичних завдань. Він включає: експрес-опитування, врахування активності студентів під час практичного заняття. Також до цього виду оцінювання відносяться: задавання проблемних питань під час практичного заняття, прийняття участі в обговоренні питань та розв'язуванні задач.

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою
A(відмінно)	90-100	Відмінно (зараховано)
B(дуже добре)	82-89	Добре (зараховано)
C (добре)	75-81	
D(задовільно)	67-74	Задовільно
E(достатньо)	60-66	(зараховано)
FX(незадовільно) з можливістю повторного складання	35-59	Незадовільно (незараховано)
F(незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	1-34	

Студенти, які набрали за результатами вивчення курсу необхідну кількість балів (≥ 60), отримують оцінку відповідно до набраного рейтингу;

Студенти, які набрали протягом семестру рейтинг з кредитного модуля менше 60 балів, зобов'язані скласти екзамен. Максимальна кількість балів за екзамен складає 25 (тобто 25 відсотків від загальної кількості балів).

Форми контролю

У процесі контролю рівня сформованості компетентностей студентів використовуються такі його форми: індивідуальний, груповий, фронтальний, комбінований; самоконтроль; взаємоконтроль.

Критерії оцінювання знань студентів

Рівні компетентності	Критерії оцінювання	За 100-бальною шкалою
Низький (недостатній)	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, викладає його фрагментарно.	1-49
Середній (репродуктивний)	Студент дає неповну відповідь на запитання, володіє матеріалом на репродуктивному рівні, здатний відтворити значну його частину, робить спроби аргументувати відповідь прикладами, може відтворити значну частину теоретичного матеріалу.	50-69

Достатній (конструктивний)	Студент дає досить повну відповідь на поставлені запитання з незначними неточностями. Певною мірою володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його при виконанні практичних завдань. Розв'язує практичні завдання в стандартних педагогічних ситуаціях, може наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок.	70-89
Достатній (творчий)	Студент дає вичерпну відповідь на запитання, виявляє ґрунтовні теоретичні знання та уміння застосовувати їх у різноманітних педагогічних ситуаціях. Може наводити переконливі оригінальні приклади з практики для доведення власної позиції.	90-100

Критерії оцінювання знань студентів за результатами екзамену з навчальної дисципліни

Критерії оцінювання	За 100-бальною шкалою
Частково та поверхово розкриті лише окремі положення питання і допущені при цьому певні суттєві помилки, котрі значно впливають на загальне розуміння питання; поверхово, з помилками визначені ті чи інші поняття або сформульовані висновки з теоретичного положення, але з суттєвими помилками.	0-5
Правильно визначено сутність питання. При цьому недостатньо або поверхово розкрито більшість його окремих положень, існують окремі помилки, які частково впливають на загальне розуміння проблеми; частково і поверхово визначено те чи інше поняття або сформульовано висновок з теоретичного положення, але з неточностями та помилками.	5-15
правильно визначили сутність питання, розкривши його лише частково і допустивши при цьому окремі помилки, котрі не впливають на загальне розуміння питання; правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення; правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.	15-25
Правильно визначено сутність питання, але розкрито його не повністю, з незначними помилками; правильно, але лише частково визначено те чи інше поняття або частково проаналізовано і зроблено висновок з теоретичного положення.	25-30
В цілому розкрито теоретичне питання, однак не повно і з деякими неточностями. При цьому не використано на достатньому рівні обов'язкову літературу; повністю розкрито сутність поняття, подано його чітке визначення або проаналізовано і зроблено висновок з конкретного теоретичного положення.	30-35
Повно та ґрунтовно розкрито теоретичні питання, при цьому використана не лише обов'язкова, а й додаткова література; повністю розкрито сутність понять, подано його чітке визначення або проаналізовано і зроблено висновок з конкретного теоретичного положення.	35-40